

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2021/2022 2
-----------------------------	----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Менеджмент освіти
Кафедра	Педагогіки та психології
Освітня програма	Початкова освіта, Філологія, Математика
Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова
Кількість кредитів	3 кредити
Кількість годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Лекції: 14 годин Семінарські/практичні заняття: 10 годин Лабораторні заняття: --- Самостійна робота: 66 годин
Викладач відповідальний за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладача) Адреса електронної пошти викладача	Силадій Іван Михайлович к.п.н., доцент кафедри ivan.siladiy@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Педагогіка, філософія, управління, економіка
Анотація дисципліни,	1. Метою викладання навчальної дисципліни “ <u>Менеджменту освіти</u> ” є вивчення управління педагогічними системами, усвідомлення взаємодії

<p>мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисциплін</p>	<p>керівника з іншими людьми – підлеглими, партнерами, своїми керівниками, учнями, батьками й інше, спрямована на забезпечення їх активної скоординованої участі в освітньому процесі.</p> <p>2.Основними завданнями вивчення дисципліни “<u>Менеджменту освіти</u>” є отримання достовірних наукових знань освітнього, педагогічного і дидактичного менеджменту (відповідно) – протиріччя, закономірності, відносини процесу управління освітніми системами в ринковій економіці, навчальними закладами та навчальними групами. Сучасне бачення управління освітою в науці, співвіднесення методології системного підходу з діалектичними протиріччями в сучасній освітній практиці, а також із проблемами, що впливають з них. Самостійний напрямок у теоретичному осмисленні управління освітою. Вивчити взаємозв’язок, взаємозбагачення різних дисциплін, різних позицій і думок.</p> <p>Компетентності якими повинен володіти здобувач:</p> <p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК2. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК11. Здатність відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних і етичних цінностей та правових норм.</p> <p>ЗК13. Здатність спілкуватися державною мовою.</p> <p>ЗК14. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК15. Здатність працювати самостійно й автономно, виявляючи ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК16. Здатність до оволодіння сучасними знаннями для самовдосконалення й розвитку загальної та професійної культури.</p> <p><i>Фахові компетентності</i></p> <p>ФК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.</p> <p>ФК-6. Здатність здійснювати партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу.</p> <p>ФК-11. Здатність провадити адміністративно-управлінську діяльність; здатність провадити управлінську діяльність на засадах нормативно-організаційного, фінансово-господарського, правового механізмів діяльності початкової школи; здатність організовувати внутрішньо-професійну й міжпрофесійну взаємодію вчителів початкової школи; здатність виявляти та створювати умови, що сприяють підвищенню мотивації вчителів до ефективної педагогічної діяльності; здатність використовувати індивідуальні та групові методи ухвалення рішень в управлінні початковою школою, забезпечувати якість управління всіх сфер діяльності закладу освіти.</p>
---	---

Програмні результати навчання

ПРН-1. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової освіти в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.

ПРН-2. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладу загальної середньої освіти; напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) вчителя початкової школи, функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу; обсяг і функції роботи вчителя початкової школи; принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування закладу загальної середньої освіти.

ПРН-7. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в навчальному закладі загальної середньої освіти з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу в умовах двомовного середовища.

ПРН-12. Уміти розробляти документацію щодо навчання, виховання та методичної, організаційної роботи вчителя початкової школи, інспектора, уміти аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий педагогічний досвід.

ПРН-15. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.

модуль 1. Менеджмент освіти в навчальних закладах України

Тема 1. Предмет та методи вивчення менеджменту освіти.

Тема 2 Системний підхід до управління навчальним закладом

Тема 3 Структура освітньої системи України та її правове забезпечення.

Тема 4. Теоретичні та методологічні основи процесу навчання.

Тема 5. Основні підрозділи навчальних закладів освіти, особливості їх діяльності.

модуль 2. Управлінська діяльність менеджера в освітній сфері

Тема 6. Стратегічне управління та маркетингова концепція в освітньому менеджменті.

Тема 7. Кадрове забезпечення закладів освіти.

Тема 8. Проблеми підготовки керівних кадрів в освіті.

Тема 9. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення закладів освіти.

Тема 10. Система забезпечення якості вищої освіти. Підвищення ефективності контрольної-аналітичної діяльності закладів та установ освіти.

Теми семінарських завдань

1. Переваги та небезпеки пов'язаних із приєднанням до європейського освітнього процесу. Уніфікація змісту освітніх програм і способів їхньої реалізації в рамках єдиного освітнього простору. Законодавча база для галузі освіти.

2. Зміст та функції педагогічного менеджменту. Процес управління у вищому навчальному закладі. Зміст та особливості кредитно-накопичувальної системи організації навчального процесу у ЗВО.
3. Освітня система у рівнево-ступеневому аспекті. Вищі заклади освіти за кваліфікаційними рівнями. Органи управління освітніми закладами.
4. Зміст вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки. Структурно-логічна схема підготовки. Державні стандарти освіти. Стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів. Силабус дисципліни.
5. Структурні підрозділи ЗВО та принципи управління ними. Ієрархія управління ЗВО. Орган громадського самоврядування. Основними завданнями органів студентського самоврядування.
6. Стратегічне управління освітньою організацією-це такий тип управління. Форми стратегічних планів, які виконуються в освітніх організаціях. Технологія підготовки програми розвитку. Маркетингова концепція управління навчальним закладом
7. Проблема підготовки сучасного менеджера для закладу освіти. Керівники закладів освіти, інших формах власності. Стилi керівництва закладом освіти.
8. Науково-педагогічні працівники вузу. Робочий час науково-педагогічного працівника. Перебудова вищої педагогічної освіти. Підвищення кваліфікації. Післявузівська освіта здійснюється в аспірантурі і докторантурі.
9. Фінансування вищих навчальних закладів. Матеріально-технічне забезпечення закладів освіти.
10. Контрольно-аналітична діяльність закладів та установ освіти. Технологія проведення моніторингу результативності навчального процесу в системі педагогічного менеджменту приватних ЗВО. Комплекс субмоделей діяльності для відстеження результативності навчального процесу в системі менеджменту освіти ЗВО.

Самостійні роботи

1. Перебудова вищої освіти в Україні, згідно нового закону про вищу освіту. Якість підготовки в освіті. Перспективи входження освіти України в європейський освітній процес. Розкрити значення менеджменту освіти в сучасних умовах. Виписати та проаналізувати закони України, що регламентують освітню діяльність. Виписати назви періодичних видань, що регламентують діяльність керівника закладу освіти, проаналізувати публікації освітнього менеджменту за останній рік. Проаналізувати, яка система управління освітою діє в Україні.
2. Організація управління в закладах освіти. Дати характеристику закладам післядипломної освіти. Проаналізувати діяльність органів учнівського (студентського) самоврядування в одному з закладів освіти.
3. Розкрити значення менеджменту освіти в сучасних умовах. Виписати та проаналізувати закони України, що регламентують освітню діяльність, проаналізувати Національну стратегію розвитку освіти в Україні по 2025 роки. Виписати назви періодичних видань, що регламентують діяльність керівника закладу освіти, проаналізувати публікації освітнього менеджменту за останній рік. Проаналізувати, яка система управління освітою діє в Україні. Визначити мету та функції управління освітньою

	<p>організацією. Зміст та порядок розробки стандартів вищої освіти вищих навчальних закладів. Описати структуру, зміст та вимоги до науково-методичного комплексу дисципліни.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Охарактеризувати типи навчальних закладів та особливості їх діяльності. Організація управління в закладах освіти. Дати характеристику закладам післядипломної освіти. Проаналізувати діяльність органів учнівського (студентського) самоврядування в одному з закладів освіти. 5. Керівництво як наука і мистецтво. Місце функцій керівництва в системі управління закладом освіти. Стили керівництва закладом освіти. Ситуаційні підходи до ефективного керівництва. Специфіка керівництва педагогічними колективами. 6. Принципи підбору педагогічних кадрів для закладів освіти. Законспектувати з Кодексу законів України «Про працю» статті, згідно з якими приймають і звільняють з роботи працівників різних галузі освіти. 7. Усвідомити та описати зміст та функції педагогічного менеджменту. Визначити основні ознаки маркетингової концепції управління навчальним закладом. Описати зміст та особливості кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВНЗ. Визначити зміст понять «навчальний час студента», «академічна година», «навчальний тиждень», «кредит». Охарактеризувати робочий час науково-педагогічного працівника. 8. Концептуальні засади фінансового менеджменту. Фінансова система закладу освіти. Форми та методи ефективного управління фінансами в освітній організації. Залучення інвестицій, як один із напрямів ефективного фінансового менеджменту в освітніх організаціях. 9. Основні принципи освітнього менеджменту і маркетингу. Мікросередовище і характеристика його елементів в освіті (клієнти, конкуренти, маркетингові посередники, контактні аудиторії). Зовнішнє маркетингове середовище функціонування освітнього закладу та його вплив на кон'юнктуру ринку освітніх послуг (політичне і правове, економічне, демографічне, соціокультурне, морально-етичне, науково-технічне). 10. Описати зміст управлінських функцій керівника в соціальних системах (освітніх). Виділити особливості формування критеріїв результативності навчального процесу. Визначити суть кваліметричного підходу до оцінювання якості освітніх послуг. Описати технологію проведення моніторингу результативності навчального процесу в загальноосвітньому (вищому) навчальному закладі.
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Освітні досягнення магістрантів із дисципліни «Менеджмент освіти» оцінюються за кредитно-накопичувальною системою, в основу якої покладено принцип звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня компетентності, знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До заліку (іспиту) допускаються студенти, які відвідували лекційні та семінарські заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, виконали запропоновані реферативні роботи, і накопили 60 балів на протязі одного семестру. Важливою передумовою допуску до іспиту є відпрацювання пропущених лекційних занять. Контроль проводиться, як правило, шляхом письмового виконання індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки.

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів з курсу «Менеджмент освіти» застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, дискурс;
- методи письмового контролю: письмове тестування, контрольна робота, реферат, демонстрація;
- методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

<p>Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності. Види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача. Положення про академічну доброчесність в ЗУІ. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ.</p> <p style="text-align: center;">Методичне забезпечення</p> <p>☐ підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання; ☐ лани-конспекти лекцій, семінарських та практичних занять; ☐ індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів; ☐ мультимедійні презентації до навчальних занять; навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій, практичних, виховних заходів у закладах освіти.</p>
<p>Рекомендована і допоміжна література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Основна.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. 2-е вид.перероб.і допов. Бердянськ: БДПУ, 2020. 603с. 2. Монографія. С36 Глобалізація системи освіти: механізми демократичної модернізації / І.М. Силадій. – Ужгород: РІК-У, листопад 2020 - 376 с. 3. Гончаров, М. А. Основы менеджмента в образовании [Текст] : учеб. пособие для высш. учеб. заведений / М. А. Гончаров. - 2-е изд., стереотип. - М. : КНОРУС, 2008. - 480 с. 4. Крижко, В. В. Аксіологічний потенціал державного управління освітою [Текст] : навч. посібник / В. В. Крижко, І. О. Мамаєва. - К. : Освіта України, 2005. - 218 с. - Бібліогр.: с. 204-215 (155 назв). 5. Крижко, В. В. Антологія аксіологічної парадигми управління освітою [Текст] : підручник для пед. ун-тів / В. В. Крижко. - К. : Освіта України, 2005. - 440 с. : іл. - Бібліогр.: с. 403-431 (421 назви). 6. Кулешова, В. В. Основи менеджменту у системі професійно-технічної освіти [Текст] : навч. посібник для вищих навч. закладів інж.-пед. спец. / В. В. Кулешова, В. В. Мальована ; Укр. інж.-пед. акад. - Х. : [б. в.], 2010. - 264 с. : табл., рис. - Бібліогр.: с. 183-185. 7. Лунячек, В. Е. Державне управління освітою [Текст] : підручник для вищих навч. закладів / В. Е. Лунячек. - Х. : Гімназія, 2010. - 288 с. : табл. - Бібліогр. в кінці розд. 8. Менеджмент и маркетинг в образовании, науке и производстве и его информационное обеспечение (методология и практика) [Текст] / В. А. Трайнев, С. А. Дмитриев, И. И. Пинчук; под общ. ред. проф. В. А. Трайнева ; Ун-т информатизации и управления. - М. : Дашков и К, 2008. - 268 с. : рис., табл. - Библиогр. в конце глав. 9. Менеджмент освіти [Текст] : навч. посібник для вищих навч. закладів інж.-пед. спец. / О. Е. Коваленко [та ін.] ; Укр. інж.-пед. акад. - Х. : Контраст, 2008. - 68 с. : табл., рис. - Бібліогр.: с. 66-67 (33 назви).

10. Техніка управлінської діяльності [Текст] : навч. посібник для вищих навч. закладів інж.-пед. спец. для слухачів магістратури за спец. 8.000009 "Управління навчальним закладом" / Д. В. Коваленко, І. М. Шалімова, А. С. Шалімова, В. В. Кулешова ; Укр. інж.-пед. акад. - Х. : [б. в.], 2011. - 227 с. : табл., рис.

11. Хриков, Є. М. Управління навчальним закладом [Текст] : навч. посібник / Є. М. Хриков. - К. : Знання, 2006. - 366 с. : іл. - Бібліогр. в кінці розд.

12. Шамова, Т. И. Управление образовательными системами [Текст] : учеб. пособие для высш. учеб. заведений по спец. "Педагогика и психология", "Педагогика" / Т. И. Шамова, Т. М. Давыденко, Г. Н. Шибанова ; Междунар. академия наук пед. образования. - 4-е изд., стереотип. - М. : Академия, 2007. - 384 с. - (Высшее профессиональное образование. Педагогические специальности). - Библиогр.: с. 363-365 (49 назв.).

Рекомендована.

1. Професійний стандарт керівника (директора) ЗЗСО МОН України від 17.09.2021 року.

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf>

2. Документи про школу [Нормативно-правові документи у галузі освіти]//Бібліотека "Шкільного світу". Директор школи.-2014.-4.- С.3-127

3. Підготовка фахівців менеджерів до роботи в сфері освіти. Монографія / к. п. н. І.М. Силадій – К. : НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013. – 208с.

4. Управлінські компетенції у професійній діяльності викладача \ редкол.: В.П.Андрущенко, Г.О.Нестеренко, Є.О.Ємельяненко та ін.. – К.:Аграр Медіа Груп, 2015. – 384 с.

5. Управління закладами освіти в умовах формування інформаційного простору як складова забезпечення якісної освіти: Міжнародна наук.-практ. конференція "Стратегія управління закладами освіти" [доповіді]//Освіта і управління.-2016.-2.-Т.9.– С.28-54

6. Маринець Н.В. Життєвий потенціал особистості: формування та реалізація у трансформаційному суспільстві: монографія/ Н.В.Маринець; за науковою ред. Т.І.Андрущенко; Мін-во освіти та науки України, Нац.пед.ін-т ім.М.П.Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. – 184 с.

1. <http://www.mon.gov.ua/>

2. <http://www.khpg.org/index.php?id=1039163718>

3. www.edu.meks-info.ru/tezis2/076.doc

4. <http://srk.kiev.ua/pro-nas>

5. <http://kno.rada.gov.ua>